Mysore Re-enacting Bill 1973—Governor's Message (Announcement)

MADAM SPEAKER.—I have received a message from the Governor which reads as follows:

> "In pursuance of Clauses (i) and (iii) of Article 7 of the Constitution of India, I Mohalal Sukhadia, Governor of Mysore, do hereby recommend that the Mysore Re-enacting Bill, 1973 be introduced and considered by the Mysore Legislative Assembly."

SRI M. Y. GHORPADE.—I beg to introduce the Mysore Re-Enacting Bill, 1973 under Rule 69 of the Rules of Procedure and Conduct of Business of the Mysore Legislative Assembly.

MADAM SPEAKER.—The Bill is introduced. **

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮೈಸೂರು ರಿ ಎನಾ್ಯಕ್ಟ್ಮೆಂಗ್ ಬಿಲ್ ಅನ್ನು ಏನು ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಇಂಟ್ರೊಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಆಂಬ್ಜೆಕ್ಟ್ಸ್ ಮತ್ತು ರೀಸನ್ಸ್ ಎನು ; ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಎಂದು ಗೊತಾ್ಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅರ್ಥಸಚಿವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದರಲ್ಲದೆ ಓದಿಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಇಂಟರ್ಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಅದನ್ನು ಕನ್ಸಿಡರೇಷನ್ ಸ್ಟೇಜಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ. ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಇಂಟರ್ಡ್ಯೂಸ್ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು. ಕನ್ಸಿಡರೇಷನ್‌ಗೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ, ಎಲ್ಲವನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಅಚು್ಚ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ, ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರು ದಯವಿಟ್ಟು ಓದಬೇಕು.

Personal Explanation of Sri K. H. Patil, Minister for Agriculture and Forests

re : Sri C. M. Arumugham's speech on Governor's Address

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್ (ವ್ಯವಸಾಯ ಮತ್ತು ಅರಣ್ಯ ಶಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷಣೀಯವರೇ, 21-2-1973ರಂದು, ಗವರ್ನರ್ ಅವರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನಾ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ, ಈ ಸಭೆಯ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿ. ಎಂ. ಅರ್ಮುಗಂ ಅವರು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಬಂದ ವರದಿಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು, ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಮುಗಂ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಗೌರವ ಇದೆ; ನಮ್ಮ ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಬಯಲಿಗೆ ಎಳೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಪಟು್ಟ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂಥ ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರು. ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿರಬಾರದು ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಂಥ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ನರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಆ ರೀತಿ ಅವರು ಹೇಳುತಾ್ತ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ ಮೈಯುಕ್ತಿಕವಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘದವರು ಪತ್ರ ಬರೆದರು, ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಹೆಸರು ಗೊತಾ್ತಗಲಲ್ಲ. ಆದು ಗದಗ್

** The Bill is reproduced as annexure to this volume.

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀರ್)

ಕೊ—ಅಪರೇಟೀವ್ ಟೆಕ್ಸ್‌ಟೈಲ್ ಮಿಲ್ಸ್ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಮಿಲ್ಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಹೇಳಿದರು, ಪಾಟೀಲರು ಬುಲ್ಡೋಜರ್ ಕಳುಹಿಸಿ ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಹೇಳಿದರು ಎಂದು. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಆಗ್ರೋ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಒಡನೆ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅವರು ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪಾಟೀಲರು ಡಿಸ್‌ಫ್ಲೆಷರ್ ಆಗಿ ಅವರನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿದರು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಬಹಳ ದಿವಸದಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದೂ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಮುಗಂ ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತು ಅವರ ಕೈಕೆಳಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡುವಂಥ ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್‌ಗೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡು, ಎಂದು ಹೇಳುವಷ್ಟು ದಡ್ಡತನಕ್ಕೆ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಹೋಗುವವರಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಟ್ರಾಕ್ಟರನ್ನು ಪುಕ್ಕಟೆಯಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಇದ್ದರೆ, ನೇರವಾಗಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರದ ಆರ್ಡರ್ ಹೊರಡಿಸಿ, ಪುಕ್ಕಟೆ ಕೊಡಬಹುದಿತ್ತು. ಅದು ನನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲ, ಈ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘದಲ್ಲ ಇವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಿತ ಇದೆಯೋ, ನಮಗೂ ಅಷ್ಟೇ ಹಿತ ಇದೆ. ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದು ಅವರ ಇಚ್ಛೆ. ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಮುಗಂ ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುವವರಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ತಪ್ಪು ವರದಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಯಾವುದನ್ನೂ ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹಣವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಅವನಿಗೂ ಸಸ್ಪೆಂಡ್ ಆಗಬಹುದಿತ್ತು, ಆದರೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡದೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅವನು ಇವರಿಗೆ ಬಂದು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ, ಈ ಕಡೆಯವರಾಗಲೀ ಆ ಕಡೆಯವರಾಗಲೀ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆಗ್ರೋ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಅವರನ್ನು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಚೇರ್ಮನ್ ಮತ್ತು ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಇಬ್ಬರೂ ಒಬ್ಬರೇ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಜನರಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು 3—4 ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಆರ್ಡರ್ ಅನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಆರ್ಡರಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾಯರು ಚೇರ್ಮನ್ ಮತ್ತು ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಗಿ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದಂಥ ಅಧಿಕಾರಿ ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದಂಥ ಅಧಿಕಾರಿ. ಅವನನ್ನು ಕೆಳಗಿನ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹಾಕುವುದು ಸಮರ್ಪಕವಲ್ಲ ಎಂದು ಷುಗರ್ ಮಿಲ್ಸ್‌ನವರು ಇವರನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ, ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹುದ್ದೆಗೆ ಇವರನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆಯೇ ವಿನಹ ಅವನನ್ನು ಯಾವರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಕೆಳಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹಾಕಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿ ನನ್ನ ಮಾತು ಕೇಳಲಲ್ಲವೆಂದರೆ, ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದಾಗಿದ್ದರೆ ಆತನನ್ನು ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರಾಗಿ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿತ್ತೇ ? ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು, ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿತ್ತು. ಆ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘದವರು ಕೂಡ ಪುಕ್ಕಟೆ ಎಂದು ಕೇಳಲಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಯಾವರೀತಿ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಕೊಡಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾರ್ಟಿಕಲ್ಚರ್ ಸಲುವಾಗಿ ಬುಲ್‌ಡೋಜಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಉಳಿದವರಿಗೆ ಉಳಿದವರಿಗೆ ಯಾವರೀತಿ ರೇಟ್ ಹಾಕುತ್ತೀರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ನಮಗೂ ಕೊಡಿ, ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ರೊಕ್ಕ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಟ್ರಸ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ್ರೋ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ನವರಿಗೂ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೂ ಈ ಹೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಸಹಕಾರವಿದೆ. ಮಾಲುಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಟ್ರಸ್ಸ್ ಬೆಲೆ 200-300 ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದು ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ? ಕಬ್ಬಿಣದ ಬೆಲೆ ಎರಡೂ ಸೇರಿ ಎರಡೂವರೆ ಸಾವಿರ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಬರೀ ಲೇಬರ್ ಚಾರ್ಜಸ್ 200-300 ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಒಪ್ಪಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಎಷ್ಟು ರೇಟ್ ಸರಿಯಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ರೇಟಿಗೆ ಕೊಡಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ್ರೋ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮತ್ತು ಸೊಸೈಟಿ ಇಬ್ಬರೂ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಟ್ರಸ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೈ ಹಾಕುವ ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲ, ಕೈ ಹಾಕುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಇಂಥ ಕುಲ್ಲಕ ವಿಷಯದೊಳಗೆ ನಾನು ಯಾವತ್ತಿಗೂ ಕೈಹಾಕಲಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ನನಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸಭೆಗೆ ಹೋದರು, ಆ ಸಭೆಗೆ 30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷೆಣಿಯವರೇ, ಇದು ದೊಡ್ಡ ಮಾತು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮಂತ್ರಿಯಾದ ನಂತರ ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ಅಷ್ಟು ಖರ್ಚುಮಾಡಿಲ್ಲ. 30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಒಂದು ಸಭೆಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ತಮಗೇ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ನಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಭತ್ಯ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಿರಲ, ಯಾರೂ ಇಷ್ಟು ಖರ್ಚನ್ನು ಒಂದು ಸಭೆಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುವಂಥ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವಿೀಟಿಂಗಿಗೆ ಹಾಜರಾದರೆ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಏನೇನೋ ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕಳಿಸಲಿಲ್ಲ, 30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ನನಗೆ 30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ 30 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಇಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ಅರ್ಮುಗಂ ಅವರು ಬಹಳ ಉತ್ತಮ ವಾಗ್ಮಿಗಳು, ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡುವವರು. ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ಮಹತ್ವದ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಮಾಡಿದವರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಘನತೆ, ಗೌರವಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುವಂತೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Mr Patil has made a small speech. I do not call it as a statement because a copy of it should be given in that case. The Hon. Speaker has forwarded my letter to him and I should have his statement, to put some questions or to have some clarifications.

MADAM SPEAKER.—It is not a statement. Did he read it ?

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Reply means he gives a reply to my letter.

Sri K. H. PATIL.—No ; it is a reply to your speech on the floor of the House.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—I have great regard and respect for Mr. Patil. So far as Gadag Co-operative Textiles Society is concerned..... ..

MADAM SPEAKER.—He says : ,I wish to give my personal explanation on the personal allegations made against me on 21-2-1973; This is not a statement. For that he wanted permission. The thing should end there. There will be no more discussions on that.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—You will have to kindly bear with me for this submission. When I was making these allegations, the Hon. Deputy Speaker who was in the Chair asked me to put it in writing and send it to the address of the Speaker. I think it is giving a sort of reply to my letter.

MADAM SPEAKER.—No more discussion on this please. Let us go to the next subject.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದರ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಆದರೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದುದನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳಿಕೊಡು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ? ಅವರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಎವರಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಮತ್ತೊಂದು ಗಹನವಾದ ಆರೋಪವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಹಣವನ್ನು ದುರ್ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣನಾದ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ನಾನು ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ಹಣಕಾಸಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೂ ಆನಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಆ ಅಧಿಕಾರಿ ಏನೇನು ಅವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಭೆಗೆ ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಶ್ರೀ ಆರ್ಮುಗಂ ಅವರು ಮಾಡಿರುವ ಆರೋಪದ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ಮಾತನಾಡೋಣ. ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಸೂಕ್ತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ

Speaker to examine notices given under Rule 312.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ರೂಲ್ 312ರ ಪ್ರಕಾರ ನಾನು ಈ ಹೊತ್ತು ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. .....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಇರುವವರೆಗೂ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಬರಲಿ, ನಾನು ನೋಡುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಎತ್ತಿದಂಥ ಒಂದು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರಿಗೆ ನಾನು ಇನ್ನೂ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

Sri S. BANGARAPPA.—Tomorrow shall I expect ? Now I will explain the matter.

MADAM SPEAKER.—He cannot do that. Let me see it first as to what it is.

Non-issue of Passes and incidents in the Public Gallery

ಶ್ರೀ ಪಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ.—ನನ್ನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಯಾರು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದರೂ ಪಾಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಮಾರ್ಷಲ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಅವರು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆಯವರಿಗೆ ಅಪಮಾನ ಅವಹೇಳನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಅವರು ಈ ರೀತಿ ನಾವು ನಾಲ್ಕೈದು ಜನ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಪಾಸುಗಳನ್ನು ಕೊಡದಾರದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಏನು ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ? ಅವರನ್ನು ಸಭೆಗೆ ಕರೆಸಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪಾಸುಗಳು ಹೋದರೆ ಯಾರನ್ನೂ ಬಿಡಬೇಡಿ ಎನ್ನುವ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಏನು ?

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Before the Chair gives a Ruling I would like to make one submission. The regulation of the visitors to this House is, of course, under the control of the Speaker. But then, nowhere in this country both in the Parliament as well as in several States, has the Marshal anything to do with the regulation of the visitors. Only here we have to go to the Marshal ; the Marshal should give a letter, we must then go to a clerk and the clerk issues the visitor's card. I submit that nowhere in the State Assembly or the Parliament–has this Marshal got any power of authorising or directing or issuing the passer, Therefore, I submit that this power must be

taken away from him. He is meant for a different function. It must be with the Secretariat. In fact, there is no Receptionist to receive the M·L As, in the Secretariat. The Notice Office is there only to give notices. My submission is that there must be a Reception Office attached to the Mysore Legislature and this should function both for the Assembly as well as for the Council. That is the practice in Madras, Kerala, Andhra, Maharashtra and all the other States as well as in the Parliament Therefore, I submit that the procedure and practice that is prevalent in the State Assemblies including the Parliament may be brought into force in our Assembly.

Incident in the Public Gallery—Throwing of pamphlets against Speaker

†Sri D. DEVARAJ URS (Chief Minister).—Madam Speaker, I would like to make a submission so far as this aspect is concerned. Although I do not claim to know what exactly the arrangement is made in the Legislature Secretariat so far as admission of visitors is concerned, may be the suggestion given by the Hon'ble Member Sri C M. Armugam may have to be given due consideration. In what manner admission should be made to the gallaries, is left to the legislature. But though there is a separate receptionist office in Parliament the procedure is that whenever an hon'ble member of Parliament wants some guests or visitors are allowed to the gallery, he is required to send the name in advance through a written application, mentioning therein, the qualification etc., for admission. All these things will be sent in advance to the legislature. They have their own method of making enquiries about a person who is recommended by any Hon'ble Member. Even then, they have the right to admit or not to admit. Some times I have seen admission is given and sometimes admission is not given. It is more strict so far as the Central Hall in the Parliament. Therefore, I wish to submit that the ultimate authority to admit or not to admit rests with the Hon. Speaker. Apart from that, the other point that I wanted to submit was this.

The other day, an incident happened in this House. Some visitors sitting in the gallery, all of a sudden stood up shouting slogans and threw pamphlets here. They are stated to be Yuvajana Samajavadis, and socialists. That is not the only affront they made to this House That is not the only incident that occurred here, they did something more.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—We are not concerned with it.

Sri D. DEVARAJ URS.—We are concerned with it because it happened in this House.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—You cannot drag that into this affair.

Sri D. DEVARAJ URS.—I am not dragging something which happened outside this House, nor am dragging anybody.

The next day, pamphlets were printed and distributed against the Speaker, That thing came in here, Is this the way ? Whoever they are, is this the way to behave ? For an incident that took place in this House, if the Speaker takes a particular decision and if the Speaker were to say something on the floor of this House in connection with the House, she has said certain things. The pamphlets did not contain any names and it did not contain the name of the press where it was printed. They are a set of cowards who have not published names and published pamphlets and thrown them all over here.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಕವರ್ಡ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಬರುತ್ತಾ, ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಜೈಲಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಯಾತಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರಿ ?

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ದಾರಿ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಪೋಲೀಸಿನವರೇ ಈ ತಿಗೆಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

Sri D. DEVARAJ URS.—This people have been responsible for not only the pamphlets, it is a serious reflection on the entire team of legislators. They have made definite allegations against legislators not this party or that party. They refer to all legislators in the pamphlets thrown the other day. Worse allegations were made against the Speaker. Madam Speaker, this is a Chair for which the entire House has the highest respect. Allegations made against the Speaker is contained in another pamphlet and it makes all shorts of allegations against the Speaker. But they have not given names of persons who have brought the pamphlets nor the name of the press where it was printed. It is a matter to be investigated. I am getting it done by the police. But will still say that those who are responsible for these pamphlets are a set of cowards.

(Sri S. Bangarappa Sri Vatal Nagaraj Sri Konandur Lingappa Sri B. B. Saynak stood up and started speaking in a loud voice all at once)

Madam Speaker, are these people responsible for that. Why are these Members getting up and shouting like this I cannot understand. Are they responsible for that?

MADAM SPEAKER.—Why is it pricking these hon. members ?

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಇವರ ಪೋಲೀಸಿನವರೇ ಮಾಡಿಸಿದ್ದು.

3.00 P.M.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏಕೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಅದು ನನಗೆ ಖಂಡಿತ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳುವಾಗ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇದರ ಮೇಲೆ ಪಾಂಪಲೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ಯಾರು ಹೊರಡಿಸಿರುತ್ತಾರೋ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಬ್‌ಜಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಕಾರಣರು ಎಂದು ತಿಳಿ

ಯಲು ಈ ಪಾಂಫ್ಲೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾರ ಹೆಸರೂ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಪ್ರೆಸ್ಸಿನ ಹೆಸರು ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಪ್ರಕಟಣೆಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸತಕ್ಕವರು ಶುದ್ಧ ಕವರ್ಡ್‌ಗಳು ಎಂದು ಒಂದು ಸಲ ಅಲ್ಲ, ಹತ್ತು ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸಭೆಯ ಗೌರವವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಹೆಳುವಾಗ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಧ್ವನಿಗೂಡಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಇನ್ನೊಂದು ಮನವಿ ಏನೆಂದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರಲಿ ಅವರಿಗೆ ಈ ಪಕ್ಷ ಆ ಪಕ್ಷ ಎಂಬುದೇನಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಘನತೆ, ಗಾಂಭೀರ್ಯ ಹಾಗೂ ಗೌರವಗಳನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಯಾರೂ ಹಿಂದೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ಹಾಗೂ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನನಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಅನುಮಾನ ಮೂಡುತ್ತಿದೆ, ಇಂತಹ ಒಂದು ತುಚ್ಛವಾದ ಪ್ರಕಟಣೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವಾಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಹೆಸರೂ ಇಲ್ಲದೆ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹವರು ಕವರ್ಡ್‌ಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಿಮಗೇಕೆ ಇಷ್ಟು ಕೋಪ ಬರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಮಗೆ ನಿಮ್ಮ ವೇದಾಂತ ಬೇಕಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಯೋಜಿಕ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೀವೆ. ನಮಗೂ ತಲೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ತಲೆಯೂ ಇರಬಹುದು, ಬಾರಾನೂ ಇರಬಹುದು. ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಒಂದು ಪ್ರಿವಿಲೇಜು ಮೋಷನ್ ತರಬಹುದೇ ಬೇಡವೇ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಬರೆದವರ ಹೆಸರು ಇಲ್ಲ, ಹಾಗೂ ಪ್ರಿಂಟಿಂಗ್ ಪ್ರೆಸ್‌ನ ಹೆಸರೂ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೇ ಇದೇ ಪ್ರಥಮ ಬಾರಿಗೆ ಇದು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ವ್ಯಥೆಯುಂಟಾಯಿತು. ಆದರಲ್ಲೂ ಈ ಪಾಂಫ್ಲೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿರುವುದು ತುಂಬಾ ಹೀನಾಯವಾದುದು. ನನ್ನ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ನಂದರ್ಭವೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿರುವುದು ತೀರಾ ಅನುಚಿತವಾದದ್ದು.

Sri K. PUTTASWAMY.—Madam, is it not sufficient to refer this matter to the Committee on Privileges because they have not mentioned the name or the name of the press. It is all the more reason why it should be referred to the Committee and the Committee must find out truth in its own way and get at the mischief-mongers

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಅದೂ ಕೂಡ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ವಿಚಾರ. ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಮೋಷನ್ ಆಗಿ ತರಲು ಬರುತ್ತೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನ ಇರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ತರುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಅದನ್ನು ಪ್ರಿವಿಲೇಜು ಕಮಿಟಿಗೆ ಹಾಕಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾಲ ಇನ್ನೂ ಮೀರಿ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಪ್ರಿವಿಲೇಜಸ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿಸಿ ಮುಂದೆ ಇಂತಹ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಬರದಂತೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ನನ್ನ ವೇಶವಿರುವಾಗ ತಾವು ಇಲ್ಲರುವ ಗ್ಯಾಲರಿಗೆ ಯಾರನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು ಯಾರನ್ನೂ ಬಿಡಕೂಡದು ಏನುಪದುರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ, ಇದು ತಮಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವ ವಿಚಾರ, ಇವರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರಿಗಾದರೂ ಶಿಪಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಪಾಸುಗಳನ್ನು ತಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹವರನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎನ್ನುವುದು ತಮ್ಮ ಕಚೇರಿಗೆ ಸಂಬಂದಪಟ್ಟ ವಿಚಾರ. ಮತ್ತು ತಮಗೆ ಇದರ ಪ್ರೊಸೀಜರು ಪ್ರಕಾರ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಆದರಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಅರುಮುಗಂರವರು ಹೇಳಿರುವ ಮಾತುಗಳನ್ನು ತಾವೂ ಗಮನಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ —ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲವೇನೋ ಎಂದು ಇದ್ದೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದಂತೆ ಈ ಸಭೆಯ ಘನತೆ, ಗಾಂಭೀರ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಪೀಠಕ್ಕೆಕೊಡಬೇಕಾದ ಗೌರವ, ಘನತೆ ಹಾಗೂ ಗಾಂಭೀರ್ಯಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ನಾವು ಯಾರೂ ಹಿಂದೆ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನಂಶಯವನ್ನು ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಪ್ರಸ್ತಾಪಕ್ಕೆ ಬಂದ ಸನ್ನಿವೇಶ, ಇವೊತ್ತು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಗ್ಯಾಲರಿಯಿಂದ ಬಿದ್ದ ಒಂದು ಪೇಪರಿನ ಸನ್ನಿವೇಶದಿಂದ. ಇಂದು ಅಧಕ್ಷರ ಪೀಠದ ಘನತೆ ಹಾಗೂ ಗಾಂಭೀರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಿವಿಲೇಜು ಮೋಷನ್ ತರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಗ್ಯಾಲರಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಲೋಕಸಭೆಯ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹಿಂದೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಬಂದಿತ್ತು. ಹಿಂದಿನಿಂದ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಗ್ಯಾಲರಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯವಿತ್ತೊ, ಅದನ್ನೇ ಈಗಲೂ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನು ಏನೇ ಇರಲಿ. ನನ್ನ ಬಳಿ ಮಹಿಳಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಂದ ಎಂಟು ಜನ ಬಂದು ಅವರು ನಮ್ಮ ಸಭೆಯನ್ನು ನೋಡಬೇಕು ಮತ್ತು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯಲು ಪಾಸುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ, ಅವರ ಪೂರ್ವಾಪರಗಳು ಯಾವುದನ್ನೂ ವಿಚಾರಿಸದೆ ನಾವು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿ ಪಾಸಿಗೆ ಬರೆದು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಹಾಗೆ ಅವರು ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಜನರು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಗ್ಯಾಲರಿಗೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಮೇಲೆ ಸಭೆಯೊಳಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸಿನವರ ಮೇಲೆ ಗುಂಡನ್ನು ಹೊಡೆಯಲು ಬರಬಹುದು ಇಲ್ಲವೇ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರ ಮೇಲೆ ಚಪ್ಪಲಿ ಎಸೆಯಲೂ ಬರಬಹುದು. ಇದನ್ನು ನಾವು ಹೀಗೇ ಆಗುತ್ತೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

Sri AZEEZ SAIT (Minister for Labour).—Madam, I rise on a point of order. The hon. Member has used the word 'chappali'; It is an unparlimentary word and so it should not be used.

Sri M. S. KRISHNAN.—Madam, what is point of order. You should say, Madam, that there is no substance in that point of order.

†ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನು ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳಿದೆ ಎಂದರೆ ನಮಗೆ ಯಾರು ಗ್ಯಾಲರಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆಂದು ನೋಡಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುವಾಗ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನಾವು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬರೆದು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಪಾಸುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಿಂದೆ ವೆಸ್ಟ್ ಬಂಗಾಲ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಗ್ಯಾಲರಿಗೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹಣೆಗೆ ಗುಂಡು ಹೊಡೆಯಲು ಕೆಲವರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಹಾಲನಲ್ಲಿದ್ದ ಪೇಪರು ವೇಟುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದು ಇಟ್ಟರು. ಹಾಗೇ ಇಲ್ಲಿನ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲೂ ಮುಂದೆ ಬರಬಹುದು. ಇವೊತ್ತು ನಾವೇನೊ ಹಾಲಿನೊಳಕ್ಕೆ ಚಪ್ಪಲಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಂದು ವಾಕಿಂಗ್ ಸ್ಟಿಕ್ ತರುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗೆ ಆಗತ್ತೋ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಾವೂ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಜವಾಬುದಾರಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಮೈನೂರು ವಿಧಾನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಸಕನಾಗಿ ನುಮಾರು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಬಂದಿರುವ ನನ್ನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರ 30 ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಅದು ಹೇಗೇ ಇರಲಿ, ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳು ನಮ್ಮ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನೂ ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ಹಿಂದೆ ಕೂಡ ಬಹುಶಃ 1971ರಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಗಡೆ ಗಲಾಟೆಯಾದಾಗ, ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲಾಯಿತು. ಅದು ಮಾನ್ಯ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗೂ ಸಹ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮೊನ್ನೆ ಬಜೆಟ್ ಮಂಡನೆಯಾದ ದಿವಸ ಕರಪತ್ರಗಳನ್ನು ಯಾರು ಎಸೆದರೋ ಅವರು ಕ್ಷಮಾಪಣೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಲಾಯಿತು ಎಂದು ಮಾರನೇ ದಿವಸ ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಅದರ ಮಾರನೇ ದಿವಸ ಆ ಕರಪತ್ರವನ್ನು ಎಸೆದವರು ತಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಕ್ಷಮಾಪಣೆ ಕೇಳಿದ್ದು ನುಳ್ಳು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮೂರು ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳು ಇರುವಂತಹ ಒಂದು ಕರಪತ್ರವನ್ನು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿಸಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ವಿವರಣೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಈ ರೀತಿಯ ಕರಪತ್ರವನ್ನು ಇಂದು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹಂಚಬಹುದು, ನಾಳೆ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹಂಚಬಹುದು. ಆ ಕರಪತ್ರವನ್ನು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿದ ಪ್ರೆಸ್‌ನ ಹೆಸರು ಅದರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಬಿಲ್‌ಗಳನ್ನು ಯಾರ ಬಗ್ಗೆಯಾದರೂ ಮಾಡಿಸಬಹುದು. 1962ರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆಯೇ ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿ ಹಂಚಿದ್ದರು. ಆಗ ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಾಗ, ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್ ಅವರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಎತ್ತಿ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವ ಬದಲು

ಮಾನನಷ್ಟ ಮೊಕದ್ದಮೆ ಹೂಡಿ ಎಂದರು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಯಾರಾದರೂ ಹೀಯಾಳಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಬೇಡವೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 2 ಪೈಸೆ ಮತ್ತು ೩ ಪೈಸೆಯ ಕೆಲವು ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಪ್ರಿಂಟ್ ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರದೋ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿಸಿ ಬಸ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಗಿಕೊಂಡು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳವರು ಕೆಲವರ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿರುವ ಆಪಾದನೆಯಲ್ಲಾ ನಿಜವಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ, ಹುರುಳಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಾವೇನು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಕರಣ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಘನತೆ ಗಾಂಭೀರ್ಯಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುವ ವಿಚಾರವಾದ್ದರಿಂದ, ಈ ವಿಷಯ ನಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿದೆ, ಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಿ.ಐ.ಡಿ.ಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಿಸಲಿ. ಆದರೆ ನಾವು ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ವಿವರವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಮುಗ್ದಂ ಅವರು ಇನ್ಸ್‌ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ಸ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ನಡವಳಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ನಂತರ ಆದು... ...

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಈ ಸಭೆಯ ನಡವಳಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕರಪತ್ರವನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಕ್ಕೆ ಬಂತು. ತಾವು ಅವರಿಂದ ವಿವರಣೆ ಪಡೆದ ನಂತರ ತಾವು ಅದನ್ನು ರೂಲ್-ಔಟ್ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ಆದರೆ ಅದು ಏನಾಯಿತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಹಾವನೂರು ಅವರು ಈ ಶಾಸನಸಭೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀರಾಳೆ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ ಅವರು ಕ್ರಿಯಾರೋಪ ಎತ್ತಿದಾಗ, ತಾವು ಮಾನ್ಯ ಹಾವನೂರ್ ಅವರಿಂದ ವಿವರಣೆ ಕೇಳಿ ಆದನ್ನೂ ರೂಲ್-ಔಟ್ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಈಗ ಈ ಕರಪತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಪುರಸ್ಕಾರ ಕೊಡಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಬೇಡವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಯಾರು ಮೇಲೆ ಬೇಕಾದರು ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿಸಿ ಹಂಚಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಗ್ಯಾಲರಿಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರನ್ನು ಬಿಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕಳಕಳಿಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಏನೆಂದರೆ, ಪ್ರೇಕ್ಷಕರನ್ನು ಒಳಗೆ ಬಿಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಾವು ಇಷ್ಟೊಂದು ಕಠಿಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಬೇಡ. ಹಿಂದೆ ವೆಸ್ಟ್‌ಬೆಂಗಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ 3 ಸಾವಿರ ಜನರು ಅಲ್ಲಿಯ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯೊಳಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿ, ಗೃಹಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದಿದ್ದರು. ಆ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಷ್ಟೊಂದು ಅಡ್ಡಿಆತಂಕವಿರುವುದು ಬೇಡ. ಆ ರೀತಿ ಸನ್ನಿವೇಶ ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ ಬೇಕಾದರೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಪುನರ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಂಜೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಆ ಕರಪತ್ರಗಳನ್ನು ಅಚ್ಚುಹಾಕಿಸಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಸುದ್ದಿ ಈಗ ಪ್ರಸ್ತಾಪಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಅದು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಆಗುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ನೋಡೋಣ.

ಇನ್ನು ಮಾರ್ಪಾರ್ ಅವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಎಂಬುದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ರೂಲ್ 319ರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ :—

> "The admission of strangers during the sittings of the Assembly to those portions of the Assembly which are not reserved for the exclusive use of members shall be regulated in accordance with orders made by the Speaker".

ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನೇ ಹೇಳಿರುವುದು. ಮಾರ್ಷಲ್ ಅವರು ನಾನು ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ, ನನ್ನ ಆಜ್ಞೆಯ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಆಜ್ಞೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ

(ಅಧ್ಯಕ್ಷರು)

ಮಾರ್ಷಲ್ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಮೊದಲು ನಾಲ್ಕು ಜನರಿಗೆ ಪಾಸ್‌ಗಳು ಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಕಾಗದ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಆದರ ಪ್ರಕಾರ 255, 256, 257, 258ನೇ ನಂಬರ್ ಪಾಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಯಿತು. ನಂತರ ಎರಡನೇ ಸಲ ಒಂದು ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಆಗ 300ನೇ ನಂಬರ್ ಪಾಸನ್ನು ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಮೂರನೇ ಸಲ ನಾರಾಯಣಶಾಸ್ತ್ರಿ ಎಂಬುವರಿಗೆ ಪಾಸ್ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ 374ನೇ ನಂಬರ್ ಪಾಸನ್ನು ಕೊಡಲಾಯಿತು. ಮತ್ತೆ ತಿರುಗಿ ಬಂದು ಒಂದು ಅಷ್ಟು ಪಾಸ್‌ಗಳು ಬೇಕು, ಹೆಸರು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಮಾರ್ಷಲ್ ಅವರು ನಿರಾಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ನನಗೆ ಬಂದಿರುವ ವಿಷಯ. ಯಾರಾದರು ಬಂದು ಇಂತಹವರಿಗೆ ಪಾಸ್ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆಯೇ ಹೊರತು ಯಾರನ್ನೂ ಬಿಡಬಾರದು, ಇನ್-ಕ್ಯಾಮರಾ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತೀವೆ, ಯಾರಿಗೂ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲ, ಯಾರೂ ಒಳಗೆ ಬರಬಾರದು ಎಂದು ಯಾರಿಗೂ ನಾನುಹೇಳಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ನಾಲ್ಕನೇ ಬಾರಿ ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಪಾಸ್‌ಗಳು ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಆ ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕರಪತ್ರ ತೂರಿದವರ ಹೆಸರುಗಳೇ ಇದ್ದ ಕಾರಣ ಪಾಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆ ದಿನ ಕರಪತ್ರಗಳನ್ನು ತೂರಿದವರ ಹೆಸರು ಮತ್ತು ವಿಳಾಸಗಳನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ಅವರ ಹೆಸರಿಗೆ ಪಾಸ್ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ;

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಈಗ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಪ್ರಿವಿಲೇಜ್ ಇಷ್ಯೂ ವಿಚಾರ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹೌಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ನಡೆವಳಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಂತಿಮವಾದ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. It is still an open question. We have to carefully study it and this is not a matter to be left as it is.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಾನು ಒಂದು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿ ಆದರಲ್ಲಿ 5 ಜನಗಳಿಗೆ ಪಾಸು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬರೆದಿದ್ದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಪಾಸುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಇಡಬೇಕು. ಮಾರ್ಷಲ್ ಅವರು ತಮಗೆ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ರೀತಿ ಅವರು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ನಾನು ಯಾವ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಆ ರೀತಿ ಅವರು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

(ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಷಲ್ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎದ್ದರು.)

* * * *

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದೆಲ್ಲಾ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಮಾಡಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಎರಡು ಪಾಸುಗಳಿಗಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾರಿಗೂ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು ಮಂಡನೆ ಮಾಡಿದ ದಿವಸ ಯಾರು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿದರೋ ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪಾಸು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಪಾಸು ಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಈಗ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಏನು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ರೂಲ್ ನಂಬರ್ 321ರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.—"An officer of the secretariat authorised in this behalf by the Speaker shall remove from the precincts of the Assembly or take into custody, any stranger who he may see or who may be reported to him to be, in any portion of the precincts of the Assembly which is reserved for the exclusive use of members, and also any stranger who,

* * * * Matter not recorded as ordered by the Chair.

having been admitted into any portion of the precincts of the Assembly misconducts himself or wilfully infringes the regulations made by the Speaker under Rule 319 or does not withdraw when the strangers are directed to withdraw under rule 320 while the Assembly is sitting." ಎಂದು ಇದೆ. ಈ ತರಹ ರೆಗ್ಯುಲೇಟ್ ಮಾಡಬೇಕು.

MADAM SPEAKER.—If it is desired we will circulate it to all the Members once again.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ದೂರುಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಈಗೆ ಘಟನೆ ನಡೆದುಹೋಯಿತು. ಆ ರೀತಿ ಅವರು ಮಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಕ್ಷಮಾಪಣೆ ಕೇಳಿದರು. ನಾವು ಕ್ಷಮಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಅವರು ಒಂದು ಸಾರಿ ಹೊಗಡೆ ಹೋದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಯಾವಾಗ ಬಿಡಬೇಕೆಂಬುದು ಗೊತ್ತು.

Sri D. DEVARAJ URS.—This leads to further argument. The matter of admission to the galleries is entirely the prerogative of the Hon. Speaker.

Sri M. S. KRISHNAN.—I never questioned the prerogative of the Hon. Speaker. ಈಗ ಅವರು ಮತ್ತೆ ತಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. The right which you have is to be enforced according to these regulations. I want to know what those regulations are ?

MADAM SPEAKER.—I will arrange to circulate the regulations to all the Members.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ನಾನು ಮೂರು ಸಾರಿ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಪಾನುಗಳೆನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪಾಸಿನ ವಿಷಯ ಮುಗಿದು ಹೋಯಿತು ದಯವಿಟ್ಟು ತಾವು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ.—ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಜೋಡು ಎನ್ನುವ ಪದವನ್ನು ಬಳಸಿದರು, ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದೇನು ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯ. ತೆಗೆಸೋಣ ಬಿಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ.—10ನೇ ತಾರೀಖು ಇಂಥಾ ಒಂದು ಘಟನೆ ನಡೆದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯೆರೊಬ್ಬರು ಉದ್ದವಾದ ಪದವನ್ನು ಬಳಸಿದರು. ಆದು ಅನ್‌ಪಾರ್ಲಮೆಂಟರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟರು. ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಜೋಡು ಪದವನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಅವರಿಗೆ ಪವಿತ್ರವಾಗಿದ್ದರೆ, ಆಪ್ಯಾಯಮಾನವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದು ಹಾಗೆಯೇ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿ ಬಿಡಿ ; ನಿಮಗೇನು ಕಷ್ಟ ?

3-30 P M.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಸ್ಪೀಕರ್ ರವರು ಮಾತಿನ ಭರದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಾರದು. ಆ ರೀತಿ ನೀವು ಟ್ರಿಮ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ಅದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಆ ರಿಕಾರ್ಡನ್ನು ತರಿಸಿ ಓದಿ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನು ಹೊಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅದನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಬೇಕಾದರೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇಲ್ಲ; ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಅದನ್ನು ತರಿಸಿ ಓದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನು ಏನು ಹೇಳಿದೆ ಅಂದರೆ, ಈ ಸಭೆಗೆ ಜನರು ಬರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನಿಯಮಗಳು ಇವೆ. ಅವರು ಕೋಲು, ಪುಸ್ತಕ ಯಾವುದೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಬಾರದು. ನಾಳೆ ನೀವು ಏಸಿಟರ್ಸ್ ಚಪ್ಪಲಿ ಸಹ ಹೊರಗೆ ಇಟ್ಟು ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಅಷ್ಟು ಭಾವೋದ್ರಿಕ್ತರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅದನ್ನು ತರಿಸಿ ಓದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎಂ. ಮಂಜುನಾಥ್.—ತಾವು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ಚಪ್ಪಲಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಬ್ದ ಅಪ್ಯಾಯಮಾನವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದು ಇದ್ದುಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಅನೇಕ ಸಲ.....

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್. - ಆವತ್ತು ಪದ ಬಳಸಿದ್ದಕ್ಕೂ ಇವತ್ತು ದೇವೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಕ್ಕೂ ಅಜಗಜಾಂತರ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರ ಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು; ಅಥವಾ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು; ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನ ಮಾತಿಗೂ ಆವತ್ತಿನ ಮಾತಿಗೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದನ್ನು ತೆಗೆಸಿ ಓದುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಈಗ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡೋಣ.

Nomination to the Taluk Boards

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ (ಸಾಗರ).—ನಾನು ಇವತ್ತು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ರೂಲ್ 312 ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ನೋಟೀಸನ್ನು ತಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ತಿಳಿಯಲು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು —ಅದು ಈಗ ತಾನೇ ಬಂದಿದೆ. ಇನ್ನೂ ನಾನು ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

Ill-treatment to the Satyagrahis in Bidar

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನು ನಿಮಗೆ ಎರಡು ಕಾಗದಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಬೀದಾರಿನಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹಿಗಳನ್ನು ಅರೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ. ಅಲ್ಲಿ ಬಂದಿಖಾನೆಯಲ್ಲಿ ಇರ್ಟ್ರೀಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಫೋನ್ ಮೆಸೇಜ್ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ನಾನ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ.

Budget Estimates for 1973-74 (General Discussion)

Debate continued.

ಶ್ರೀ ಜಿ.ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ (ಮೂಡಿಗೆರೆ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಾನು ನಿನ್ನೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಈ ದಿವಸ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಚುನಾವಣೆಯ ಪೋಸ್ಟರ್ ತಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿತವಾದ ಘೋಷಣೆಗಳು ಏನಿವೆ, ಅವನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿಲ್ಲ